



KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 10.11.2005
KOM(2005) 551 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**PLNĚNÍ LISABONSKÉHO PROGRAMU SPOLEČENSTVÍ
MODERNÍ POLITIKA MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ PRO RŮST A
ZAMĚSTNANOST**

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Nový impuls pro politiku malých a středních podniků.....	4
3.	Specifická opatření, jež je nutno učinit.....	5
3.1.	Podpora podnikání a dovedností.....	5
3.2.	Zlepšování přístupu malých a středních podniků na trhy	6
3.3.	Snižování byrokracie.....	8
3.4.	Zlepšování růstového potenciálu malých a středních podniků	9
3.5.	Posilování dialogu a konzultací se zúčastněnými stranami malých a středních podniků.....	11
4.	Závěr	12

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

PLNĚNÍ LISABONSKÉHO PROGRAMU SPOLEČENSTVÍ MODERNÍ POLITIKA MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ PRO RŮST A ZAMĚSTNANOST

1. Úvod

Malé a střední podniky, jež jsou vymezeny počtem méně než 250 zaměstnanců¹, se velkou měrou podílejí na hospodářství Evropy: uvedených podniků je v Evropské unii zhruba 23 milionů, poskytují cca 75 milionů pracovních míst a představují 99 % všech podniků. Malé a střední podniky jsou klíčovou částí evropského průmyslu, v neposlední řadě i proto, že se podílejí až 80 % na zaměstnanosti v některých průmyslových odvětvích, např. v textilním průmyslu, stavebnictví nebo nábytkářství. Malé a střední podniky jsou hlavním zdrojem podnikatelských dovedností i inovací a přispívají k hospodářské a sociální soudržnosti.

Nové partnerství pro růst a zaměstnanost zdůrazňuje především nutnost zlepšit podnikatelské prostředí, zabývat se záležitostmi malých a středních podniků a poskytovat jim odpovídající podporu. Malé a střední podniky jsou nezbytné pro výraznější, trvalý růst a pro více lepších pracovních příležitostí. K oživení hospodářství Evropa potřebuje více lidí, kteří by se chtěli stát podnikateli, a tudíž je nutno podporovat podnikatelskou kulturu.

Pro rozvíjení potenciálu EU má proto zásadní význam realizovat politiky příznivé pro malé a střední podniky na úrovni Společenství i na úrovni členských států. Z tohoto důvodu Komise podniká kroky v tom směru, aby si malé a střední podniky v rámci politické agendy zachovaly i nadále významné postavení, a navrhuje pro politiku malých a středních podniků nový podnět, jež se má uskutečnit v úzké spolupráci s členskými státy. Toto sdělení poskytuje soudržný rámec pro různé nástroje politiky v oblasti podniků a klade si za cíl prosadit zásadu „mysli nejdříve v malém“ do všech politik EU. Vyzdvihuje hlavní úkoly, kterým malé a střední podniky denně čelí, navrhuje nová opatření na posílení jejich schopnosti udržet se na trhu, růst a vytvářet pracovní příležitosti, a nové způsoby podpory dialogu a konzultací se zúčastněnými stranami malých a středních podniků. Sdělení tak jasně podporuje provádění lisabonských integrovaných hlavních směrů² a lisabonského programu Společenství³.

¹ Viz doporučení Komise 2003/361/ES.

² Doporučení Rady 2005/601/ES týkající se hlavních směrů hospodářských politik členských států a Společenství.

³ Sdělení Komise: Společné akce pro růst a zaměstnanost: Lisabonský program Společenství, KOM(2005) 330.

2. NOVÝ IMPULS PRO POLITIKU MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ

Toto sdělení uvádí řadu cílů a akcí, které upřesňují, jak lze využít opatření lisabonského programu Společenství ku prospěchu malých a středních podniků. Především poskytuje pokyny pro provádění lisabonských integrovaných hlavních směrů ve prospěch malých a středních podniků. Zejména jde o hlavní směry 14 a 15, které se týkají zlepšování právní úpravy, lepší úrovně podnikatelské kultury a prostředí, jež by ve větší míře napomáhalo konkurenceschopnosti malých a středních podniků a tyto podniky dále podporovalo. Mělo by zejména napomáhat provádění vnitrostátních reformních programů, k čemuž se členské státy zavázaly. Úspěch nové politiky v oblasti malých a středních podniků závisí především na činnosti členských států, jimž dosud přísluší hlavní pravomoc v politice v oblasti podniků, zatímco rámec politiky Společenství by měl poskytovat podporu a doplňovat kroky členských států.

Toto sdělení vytváří **rámec politiky pro opatření určená malým a středním podnikům** a za účelem vytváření součinnosti a podpory transparentnosti evropského přístupu k politice v oblasti malých a středních podniků integruje cíle stávajících nástrojů politiky v oblasti podniků, zejména Evropské charty pro malé podniky a akčního plánu pro podnikání. Ke zvýšení viditelnosti a souladu mezi různými opatřeními na podporu malých a středních podniků dojde zejména tím, že se podávání zpráv o plnění charty zařadí do lisabonského cyklu řízení. Přispěje se tak rovněž ke zlepšení součinnosti mezi mikroekonomickými reformami, k nimž má dojít, a tak vytvořit z Evropy více inovační a přitažlivější místo pro investování i práci. Politika v oblasti malých a středních podniků má průřezový charakter a vyžaduje, aby došlo k posílení rozměru ve vztahu k malým a středním podnikům v celé řadě politik Společenství. Tento rozměr ve vztahu k malým a středním podnikům se promítne například do navazujících opatření ke sdělení „Cesta k integrovanějšímu přístupu k průmyslové politice“⁴.

Tento nový přístup vychází z obecně zastávaného stanoviska o postavení malých a středních podniků ve společnosti, jež zdůrazňuje význam těchto podniků jako důležitého faktoru hospodářské a sociální soudržnosti na místní i regionální úrovni. Malé a střední podniky se navíc mnohdy zavázaly k uplatňování politiky sociální odpovědnosti podniků, jež jim umožňuje zároveň se zlepšením výkonnosti a konkurenceschopnosti pozitivně působit na místní komunitu a prostředí. Velké podniky mají rovněž odpovědnost k malým a středním podnikům jako k subdodavatelům, například v automobilovém průmyslu. Komise naváže kontakt s podnikatelskou sférou, a to v oblasti podpory programů EU i při zprostředkování reakcí malých a středních podniků tvůrcům politik. Sítě Společenství na podporu podnikání, např. Euro Info Centres (evropská informační centra), mají zásadní význam pro úspěšné provádění politiky v oblasti malých a středních podniků.

Malé a střední podniky se vzájemně velice liší: některé usilují o rychlý růst a rozšíření trhů; jiné působí pouze na místních nebo regionálních trzích. Vzhledem k tomu, že je nutno tuto různorodost zohlednit při tvorbě politik, vyzdvihuje nový

⁴ Sdělení Komise: Plnění lisabonského programu Společenství: Politický rámec k posílení zpracovatelského průmyslu EU – cesta k integrovanějšímu přístupu k průmyslové politice KOM(2005) 474.

přístup iniciativy a opatření k rozvíjení plného potenciálu všech druhů podniků, od nově zakládaných podniků a podniků s rychlým růstem po tradiční podniky, včetně řemesel, mikropodniků, sociálních podniků a rodinných malých a středních podniků.

Strukturální změny hospodářství v uplynulých dvou desetiletích vytvořily nové příležitosti pro malé a střední podniky, které se často vyznačují pružností, přizpůsobivostí a dynamikou. Oproti velkým podnikům mohou být zvýhodněny na specifických trzích, geograficky omezených trzích nebo tím, že vyrábějí v menším množství nebo specializované výrobky. Oproti velkým podnikům jsou však malé a střední podniky i nepoměrně více ovlivňovány legislativním a správním zatížením. Růstu těchto podniků může též bránit zvýšený konkurenční tlak spolu s nedostatky trhu, jakými jsou například omezený přístup k finančním prostředkům, výzkumu, inovacím a dodavatelským řetězcům. Malé a střední podniky jsou často náchylné k rychlým hospodářským změnám a konkurenčnímu tlaku. Podnikatelé jsou navíc většinou nedostatečně informováni o činnostech v oblastech poradenství a podpory, které jsou jim určeny zejména na evropské úrovni.

Podpora malým a středním podnikům bude poskytována programy Společenství pro podniky, tj. víceletým programem pro podnik a podnikavost a připravovaným rámcovým programem pro konkurenceschopnost a inovace. Avšak vzhledem k tomu, že politika v oblasti malých a středních podniků se často převádí na iniciativy vytvářené a realizované na místních a regionálních úrovních, je třeba použít i jiné významné zdroje financování, například finanční prostředky na politiku soudržnosti.

Strukturální fondy mají klíčový význam pro podporu podnikání i dovedností a pro zlepšování potenciálu růstu u malých a středních podniků, např. podporou technického rozvoje malých a středních podniků, službami na podporu podnikání a posilováním spolupráce malých a středních podniků. Ze strukturálních fondů bylo malým a středním podnikům v období 2000 – 2006 poskytnuto zhruba 21 miliard EUR, přičemž návrhy uvedené v strategických hlavní směrech tento závazek dále posilují⁵. Strategické hlavní směry rozvoje venkova zdůrazňují význam, jaký může mít podpora vytváření mikropodniků pro diverzifikaci hospodářství venkova⁶.

3. SPECIFICKÁ OPATŘENÍ, JEŽ JE NUTNO UČINIT

3.1. Podpora podnikání a dovedností

EU plně **nevyužívá svého podnikatelského potenciálu** a v EU dosud nevzniká dostatečné množství nově zakládaných podniků. V podnikání stále existuje příliš mnoho faktorů, například nevyváženost mezi rizikem a odměnou, nedostatečné sociální zabezpečení a neznalosti činností podnikatelů, které mluví ve prospěch zaměstnaneckého poměru namísto zaměstnávání sama sebe. Komise bude více usilovat o zvýšení uznání podnikatelů ve společnosti, přispívat ke zvýšení povědomí o profesním uplatnění podnikatelů a podporovat podnikatelského ducha včetně propagace postupů zodpovědného podnikání. Rostoucí význam vzdělávání podnikatelů zdůrazní i připravované sdělení Komise k této klíčové oblasti.

⁵ KOM(2005) 299.

⁶ KOM(2005) 344.

Strukturální fondy budou zároveň přímo přispívat k podpoře podnikání prostřednictvím investic do opatření, jakými jsou například rozšíření a zkvalitnění poradenských služeb podnikům a sdílené služby pro podniky. V neposlední řadě by mohla většina členských států účinně přijmout opatření ke snížení doby a nákladů na založení nového podniku.

Komise posílí svoji podporu činností **ke snížení rizika**, jež přirozeně souvisí s podnikáním. Uskuteční iniciativy, které se budou zabývat negativními účinky neúspěchů v podnikání a posoudí možnosti zlepšení systémů sociálního zabezpečení a konkurzních řízení. Komise například zahájila pilotní projekt na zlepšení předávání znalostí a klíčových schopností, jež mají zásadní význam pro **úspěšný převod podniků**. Komise rovněž připravuje zvláštní sdělení o převodech podniků s cílem zdůraznit jejich klíčový význam pro udržení milionů pracovních míst v EU.

Všichni partneři, a zejména podniky, by se měli v zájmu snížení **nedostatku dovedností** podílet na rozvoji a vymezení kurzů odborné přípravy a metodik. Komise zastává názor, že členské státy by měly přezkoumat své politiky vzdělávání a odborné přípravy v tom smyslu, aby byly schopny lépe reagovat na stávající a očekávané změny na trhu práce. Všeobecné strategie celoživotního vzdělávání, které mají členské státy stanovit do roku 2006 v rámci programu Vzdělávání a odborná příprava 2010 a akčního programu Společenství v oblasti celoživotního vzdělávání, usnadní přizpůsobování lidí pracujících v malých a středních podnicích potřebám trhu práce a podporu podnikatelských dovedností, včetně „přijímání rizik“ na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy. Komise navíc financuje opatření na zmírnění nedostatku dovedností tím, že zkvalitňuje odbornou přípravu související s podnikáním a celoživotním vzděláváním v rámci evropských sociálních fondů.

Komise úzce spolupracuje s vnitrostátními orgány v oblastech, v nichž dosud nebyly dostatečně uspokojeny potřeby **podnikatelů**, a to zejména v přístupu k finančním prostředkům a podnikatelským sítím. Pokud jde o pomoc podnikatelům, jakými jsou například mladí lidé, pracující pokročilejšího věku nebo lidé z **menšinových etnických komunit**, bude Komise i nadále podporovat mezi tvůrci politik vytváření vazeb v zájmu určení a podpory správných postupů.

3.2. Zlepšování přístupu malých a středních podniků na trhy

Malé a střední podniky plně neužívají příležitostí, které jim poskytuje **vnitřní trh**, a to z větší části z nedostatku informací o obchodních příležitostech a navzdory dlouhodobému úsilí Komise a členských států o usnadnění a zlepšení přeshraničních činností v rámci EU. Malé a střední podniky si zejména nejsou vždy vědomy příležitostí nabízených trhy **veřejných zakázek**, mají omezené prostředky pro účast v **procesu normalizace** nebo pro využití **práv duševního vlastnictví** a mají potíže s dodržováním **složitých a různorodých daňových systémů**. Malé a střední podniky je třeba vybízet k podnikání na mezinárodní úrovni, neboť to často vede ke zlepšení konkurenceschopnosti a přispívá k jejich růstu a produktivitě.

Komise trvá na posílení úsilí k dokončení **vnitřního trhu** a vyzývá členské státy k podpoře tohoto společného cíle. Komise zahájí novou iniciativu, která má provést přezkum toho, jak mohou veřejné politiky pomoci malým a středním podnikům k dosažení většího prospěchu z evropského trhu. Komise bude souběžně pokračovat

v přípravě právní formy podniku EU, jež by měla malé a střední podniky vybízet k vytváření přeshraničních partnerství.

Smlouvy o **veřejných zakázkách** dosáhly výše více než 1,5 trilionů EUR neboli 16 % z HDP EU⁷. Provedením nových směrnic o veřejných zakázkách nejpozději do 31. ledna 2006 dojde k další modernizaci a zjednodušení zadávacího řízení, a to zejména podporou elektronického zadávání veřejných zakázek a umožněním „ekologických“ veřejných zakázek. Uvedený postup by měl být přínosem pro malé a střední podniky, včetně ekologicky inovačních malých a středních podniků, které by měly mít prospěch z nových nákupních politik ohleduplných k životnímu prostředí.

Komise podniká kroky k podpoře účasti malých a středních podniků na **normalizaci** a ke zlepšení povědomí malých a středních podniků o normách. Nabízí se prostor pro širší pojeté, dlouhodobé opatření, které by zajistilo, že se v procesu normalizace plně zohlední zájmy malých a středních podniků a že jsou tyto podniky pravidelně informovány stručnou a srozumitelnou formou o nových normách. Vzhledem k tomu, že rozvoj norem vychází z rozhovorů na evropské úrovni, které jsou založeny na postojích jednotlivých členských států, jde o záležitost, již by se měly členské státy účastnit.

Za účelem snížení **vysokých nákladů na dodržování daňových předpisů**, které často vznikají při zřizování pobočky nebo dceřinné společnosti v jiném členském státě zamýšlí Komise navrhnout sdělení o pilotním projektu „Home State Taxation“ (zdanění v domovském státě), jenž by umožnil vyčíslit zdanitelné zisky ze zahraničních poboček nebo dceřinných společností na základě pravidel jejich domovských států.

Komise zamýšlí navrhnout nové iniciativy pro síť **Euro Info Centres** (evropská informační centra). Nepřiměřené zatížení mohou navíc pro malé a střední podniky představovat i překážky obchodování na zámořských trzích, jakými jsou například dovozní a celní předpisy. V rámci aktivního dialogu se všemi hlavními obchodními partnery na dvoustranné i mnohostranné úrovni bude Komise i nadále usilovat o snižování překážek, jimž čelí evropští vývozci, a podporovat širší **přístup na mezinárodní trhy**. Tato činnost by se měla převážně uskutečňovat prostřednictvím ambiciózní strategie v rámci kola jednání o rozvoji z Dohá. Další kroky by mohly spočívat v poskytování informací o trhu a v pobízení malých a středních podniků k uzavírání dohod o společném podniku s podniky v rozvojových zemích.

Dojde k posílení **strategie EU pro přístup na trh**, přičemž bude zvážen a posouzen dopad stížností podaných podniky EU a budou zajištěna přiměřená navazující opatření. Cílem Komise je rovněž rozvíjet politiku v oblasti malých a středních podniků a zlepšit podnikatelské prostředí v zemích, jež nejsou členskými státy EU, a to zejména v kandidátských zemích a u partnerů evropské politiky sousedství.

⁷

Zpráva o fungování trhů výrobních a kapitálových trhů Společenství, KOM(2002) 743.

3.3. Snížení byrokracie

Komise je odhodlána začlenit zásadu „**mysli nejdříve v malém**“ do všech politik Společenství a usilovat o zjednodušení právních a správních předpisů. Při určování vhodných opatření by se pro uvedené zjednodušení mělo zajistit, aby daná právní úprava odpovídala základním sledovaným cílům, přičemž by byly brány v potaz i sociální, environmentální a hospodářská hlediska.

Zvláštní význam má pro malé a střední podniky zejména **zlepšení právní úpravy**, neboť mají omezené zdroje a nedostačující odborné znalosti k tomu, aby byly schopny dodržovat často složité právní předpisy. Důkazy nasvědčují tomu, že malé a střední podniky mohou být rovněž nepoměrně postiženy správním zatížením. Pro zlepšení rámcových podmínek pro růst a zaměstnanost Komise zjednoduší právní předpisy Společenství, jak uvedla v nedávném sdělení o zjednodušení právního prostředí⁸. Vzhledem k tomu, že toto zjednodušení představuje sdílenou odpovědnost, musí členské státy tuto skutečnost zohlednit ve vnitrostátních právních předpisech a provést do nich co nejjednodušším způsobem právní předpisy EU.

Při posuzování dopadu právních předpisů EU v rané fázi přezkoumá Komise rozměr ve vztahu k malým a středním podnikům a zajistí, že potřeby malých a středních podniků budou vhodným způsobem a systematicky brány v potaz. Komise zajistí, aby **připravované právní předpisy** nezpomalovaly růstový a inovační potenciál malých a středních podniků a bude systematicky provádět přezkum všech možností, včetně případného udělování výjimek. Na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU je třeba vždy zvažovat vhodná opatření pro zmírnění zatížení malých a středních podniků v oblasti právních předpisů; užitečné by mohlo být i zavedení zvláštních ustanovení pro malé a střední podniky. Mohly by zahrnovat delší přechodná období, snížené poplatky, zjednodušené požadavky na podávání zpráv, dokonce i výjimky, nebo pomoc, a to například v podobě asistenčních služeb. Revidované farmaceutické právní předpisy EU například stanoví významná snížení poplatků, odklady a zvláštní správní pomoc pro malé a střední podniky zabývající se vývojem léčivých přípravků. Komise rovněž zajistí řádné konzultace se zúčastněnými stranami malých a středních podniků.

Komise též ve stále větší míře věnuje pozornost překážkám souvisejícím se **správním zatížením**, které brání malým a středním podnikům v tvorbě pracovních příležitostí, a vyzývá členské státy, aby přezkoumaly výsledky nedávné zprávy o podnicích tvořených jednou osobou a provedly doporučení této zprávy k usnadnění nábory pracovníků malými podniky⁹.

S přihlédnutím k doplnění a podpoře provádění stávajících právních předpisů je někdy třeba zvážit využití **alternativních nástrojů politiky**, například norem a dobrovolných dohod. Při použití uvedených nástrojů by se procesu přípravy měli plně účastnit zástupci malých a středních podniků.

Činnosti ke zjednodušení pravidel pro **účast malých a středních podniků v programech Společenství** budou intenzivně pokračovat, přičemž se zjednoduší

⁸

KOM(2005) 535.

⁹

http://europa.eu.int/comm/enterprise/entrepreneurship/support_measures/first_emp/index.htm

postupy, zlepši se informování malých a středních podniků o stávajících programech a zajistí se, aby hodnotící postupy přihlížely ke zvláštnostem malých a středních podniků. Komise navíc zvažuje i další opatření, například zavedení postupů předběžného posouzení, podporu účasti konsorcií malých a středních podniků, zjednodušení finančních požadavků na malé a střední podniky a stanovení cílů pro jejich účast. Komise rovněž zajistí přiměřenou návaznost k opatřením přijatým při pravidelném posuzování účasti malých a středních podniků v programech EU.

Komise i členské státy by měly podniknout kroky ve specifických oblastech politiky ke zmírnění zatížení malých a středních podniků a k lepšímu zohlednění jejich konkrétních potřeb. Komise hodlá revidovat a zjednodušit různá **pravidla pro státní podporu** a vybízet k přijímání rizik prostřednictvím pružnějšího přístupu k udělování podpory se zaměřením na malé a střední podniky. Dojde zejména k revizi pravidel pro státní podporu v oblasti inovací, a to za účelem podnícení inovací jako důležitého prvku v malých a středních podnicích.

Komise zveřejnila návrh směrnice Rady¹⁰ na zavedení jednotné meze ve výši 100 000 EUR z ročního obrátu pro osvobození od DPH a **systému jednoho správního místa pro DPH** pro zjednodušení povinností v oblasti DPH a podporu obchodování malých a středních podniků v rámci EU. Komise se zasazuje o urychlené přijetí uvedené směrnice. Členské státy by navíc měly provést přezkum v oblasti **přímých daní**, aby se snížilo zbytečné zatížení malých a středních podniků. Komise rovněž určí v členských státech správné postupy pro zdaňování nerozdělených zisků, kterými se upevňuje kapitálové postavení malých a středních podniků.

3.4. Zlepšování růstového potenciálu malých a středních podniků

EU se plně zabývá přetrvávajícími a jasně vymezenými mezerami na trhu, jež omezují přístup malých a středních podniků k financím, inovacím i k **informačním a komunikačním technologiím** a brání růstu jejich potenciálu. Ačkoli se tyto činnosti projeví pákovým efektem, musí být posilovány a dále rozvíjeny, aby byly schopny reagovat na změny potřeb u všech druhů podniků.

Vstupem nezbytným pro zakládání, rozšiřování a rozvoj malých a středních podniků jsou **finance**. Komise navrhla významným způsobem navýšit stávající **finanční podporu** malých a středních podniků v rámci rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace. Na podporu rozšiřování podniků byl navržen nový nástroj rizikového kapitálu, který se zaměřuje na inovační a rychle rostoucí malé a střední podniky. Nástroj pro sekuritizaci portfolií bankovních úvěrů uvolní další úvěrovou kapacitu tak, aby bylo dostupné přímé financování tradičnějších podniků. Komise předloží **sdělení o evropském způsobu financování růstu** za účelem vytváření silnější součinnosti s členskými státy a finanční komunitou, odstranění zbývajících překážek vnitřního trhu v oblasti finančních služeb a určení účinných partnerství veřejného a soukromého sektoru schopných překlenout mezery na trhu.

¹⁰ KOM(2004) 728 v konečném znění ze dne 29.10.2004.

Pro udržitelný rozvoj podniků jsou třeba stále **inovace**¹¹. Navzdory důležitému podílu na inovacích se malé a střední podniky nicméně často musí vypořádávat s potížemi při používání výsledků inovací a výzkumu a při rozumném nakládání s právy duševního vlastnictví. EU si stanovila cíl posilovat kapacitu v oblasti inovací a výzkumu u malých a středních podniků a ve větší míře jim umožnit **přenos technologií** a uznávat, že technický pokrok může být přínosem pro všechny druhy malých a středních podniků. Komise proto bude usilovat o zvýšení účasti malých a středních podniků v **iniciativě Europe INNOVA** a o poskytování zvláštní podpory malým a středním podnikům v oblasti duševního vlastnictví prostřednictvím sítě Společenství na podporu podnikání. **Program pomoci týkající se souladu v oblasti životního prostředí** bude v malých a středních podnicích podporovat inovace a zároveň zlepšovat vztah k životnímu prostředí.

Investování do růstového potenciálu malých a středních podniků rovněž představuje jeden z klíčových prvků nové **politiky soudržnosti**. Strategické hlavní směry uvádí celou řadu činností zaměřených na růst malých a středních podniků, včetně zlepšení přístupu malých a středních podniků a potenciálních podnikatelů k financím, usnadnění přenosu technologií nebo investování do pólů excelence, které spojují malé a střední podniky s výzkumnými a technickými institucemi.

Komise proto považuje za podstatné, aby bylo vynaloženo veškeré úsilí ke zjednodušení pravidel a postupů na **podporu účasti malých a středních podniků v sedmém rámcovém programu**, a bude nadále pečlivě sledovat pokrok v této oblasti. Komise učiní další opatření k podnícení a zjednodušení účasti malých a středních podniků, a to v projektech spolupráce v rámci různých tematických oblastí a prostřednictvím specifických akcí zaměřených na malé a střední podniky a na organizace malých a středních podniků.

Podpora využívání informačních a komunikačních technologií, elektronického učení a elektronického podnikání je klíčovým prvkem pro zlepšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků. Komise bude i nadále podporovat vytváření sítí mezi tvůrci politik v této oblasti prostřednictvím **sítě na podporu elektronického podnikání** pro malé a střední podniky. Bude rovněž vybízet k výměně a šíření osvědčených postupů, podporovat odbornou přípravu poradců pro malé střední podniky a posilovat spolupráci mezi dodavateli informačních a komunikačních technologií a malými a středními podniky. Program pro konkurenceschopnost a inovace navíc podpoří použití řešení v oblasti informačních a komunikačních technologií ve prospěch malých a středních podniků.

Komise zamýšlí zlepšit znalosti o **výkonnosti malých a středních podniků** a zkvalitnit **analýzu** téhož, aby mohla učinit kroky pro posílení jejich konkurenceschopnosti. Zasadí se o zlepšení schopností stávajících nástrojů, jakými je například **stanice pro sledování evropských malých a středních podniků**, při analýze hospodářských údajů a vnímání malých a středních podniků, aby pochopila ve větší celistvosti výkon a charakteristické rysy těchto podniků, aniž by to pro ně znamenalo jakékoli přímé správní zatížení.

¹¹ Viz sdělení Komise: Provádění lisabonského programu Společenství: Více výzkumu a inovací – investice ve prospěch růstu a zaměstnanosti: společný přístup, KOM(2005) 488 ze dne 12.10.2005

3.5. Posilování dialogu a konzultací se zúčastněnými stranami malých a středních podniků

Malé a střední podniky nemají dostatečné informace o EU a jejích činnostech a někdy se kriticky vyjadřují k účinku těchto činností na podnikání. Často plně nevyužívají možností, jež jim EU nabízí. Je nutno, aby evropské orgány lépe naslouchaly malým a středním podnikům při popisu jejich potíží, a spolu s členskými státy podporovaly pozitivní obraz podnikání. Je rovněž zapotřebí řešit **nedostatečnou informovanost** mezi evropskými orgány a podniky, zejména malými a středními podniky, což má zásadní význam pro opětovné zapojení občanů do evropského projektu¹².

Komise bude podporovat pravidelněji uskutečňovaný a lépe strukturovaný dialog a konzultaci se zúčastněnými stranami. Bude usilovat o výraznější zohlednění různorodosti veřejnosti, od evropských podnikatelských organizací po vnitrostátní a místní podpůrné organizace, poradce pro malé podniky a v určité míře až po samotné malé a střední podniky. Komise, a zejména její **zmocněnec pro malé a střední podniky**, se plně podílí na rozsáhlých konzultacích s příslušnými zúčastněnými stranami, aby zajistili, že zájmy těchto stran jsou v procesu tvorby politiky zohledněny.

Komise uznává klíčovou úlohu podnikatelských organizací při poskytování zpětné vazby malých a středních podniků evropským orgánům, zároveň však hodlá prostřednictvím sítě Euro Info Centres vytvořit **rychlý a snadno použitelný konzultační mechanismus** („SME panel“, tj. výbor pro malé a střední podniky), aby získala názory malých a středních podniků v konkrétních oblastech tvorby politiky. Komise navíc v současné době provádí přezkum iniciativy interaktivní tvorby politiky; pro lepší určení problémů, které mají malé a střední podniky s právními předpisy EU, navrhne způsoby zlepšení svého mechanismu zpětné vazby. Komise nedávno rovněž zveřejnila zprávu o konzultacích se zúčastněnými stranami na vnitrostátní a regionální úrovni, která uvádí konkrétní návrhy na zlepšení konzultačních mechanismů.

Podpora podnikání a obrazu malých a středních podniků bude klíčovou prioritou. Komise se zaměří na komunikaci s různými skupinami zúčastněných stran, mimo jiné i na regionální úrovni. Zároveň bude celou řadou cílených akcí usilovat o zlepšení vnímání podnikatelů v Evropě širokou veřejností tím, že představí úspěšné postupy v podnikání. Na konci roku 2005 bude zahájena nová soutěž, „European Enterprise Awards“ (ceny pro evropské podniky). Tento program určí opatření, jež se osvědčila v podpoře podnikání a malých a středních podniků na regionální a místní úrovni, a usnadní výměnu osvědčených postupů v dané oblasti.

Komise bude též posilovat spolupráci s **členskými státy a jinými zúčastněnými stranami**. Zasadí se o vytváření vazeb s vnitrostátními správními orgány se zaměřením na problematiku malých a středních podniků; rovněž budou častěji pokračovat pravidelné schůze s podnikatelskými organizacemi, jež se budou zabývat jednotlivými otázkami politiky. V zájmu zajištění širokého zapojení zúčastněných stran Komise uspořádá výroční konferenci na vysoké úrovni s cílem přezkoumat

¹²

Viz Akční plán Komise na zlepšení komunikace o Evropě, červenec 2005 (SEK(2005) 985).

dosažený pokrok při provádění tohoto sdělení, jakož i projednat budoucí kroky. Komise bude navíc podporovat i účast malých a středních podniků na zasedáních skupin na vysoké úrovni, u kulatých stolů a případně jiných fór a v roce 2006 uspořádá konferenci pro podniky se zaměřením na řemeslnou výrobu.

4. ZÁVĚR

Toto sdělení představuje nový začátek pragmatičtější, celistvější a obsažnější politiky EU ve prospěch malých a středních podniků. Zdůrazňuje klíčový význam malých a středních podniků v rámci partnerství pro růst a zaměstnanost. Na základě zjednodušení nástrojů politiky Společenství, zlepšení součinnosti mezi jednotlivými oblastmi politiky a skutečného partnerství mezi EU a členskými státy připravuje toto sdělení strategický přístup, jenž by zvýšil konkurenceschopnost malých a středních podniků.

Změny je třeba zahájit tak, aby malé a střední podniky a podnikatelé byli bráni v potaz při tvorbě politik a v rámci veřejného mínění, a to na úrovni EU i na úrovni vnitrostátní. Aby mohla politika v oblasti malých a středních podniků uspět, je nutno začlenit stávající očekávání milionů evropských podniků do široké škály politik. Toto sdělení upozorňuje na široký nevyužitý potenciál malých a středních podniků v oblasti růstu i tvorby pracovních příležitostí a navrhuje způsoby zjednodušení pravidel a předpisů, podpory podnikatelské kultury a pomoci přístupu malých a středních podniků k inovacím, financím, odborné přípravě a v neposlední řadě i k přístupu na evropské a mezinárodní trhy. S touto novou politikou v oblasti malých a středních podniků úzce souvisí i lepší dialog a konzultace se zúčastněnými stranami.

Pro dosažení cílů uvedených v tomto sdělení je nutné plné zapojení všech příslušných činitelů veřejného i soukromého sektoru na regionální, vnitrostátní a evropské úrovni. Komise bude pečlivě sledovat výkonnost malých a středních podniků v hospodářství, přednostně se bude věnovat koordinaci politik ve vztahu k malým a středním podnikům na úrovni EU i mezi členskými státy a použije nástroje a programy Společenství k provádění opatření na podporu konkurenceschopnosti malých a středních podniků.